

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vracamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. č. rač. 11.197. Telefon 3112.

Ne bomo molčali glede odtegljajev za nabavljalne zadrage!

Že drugič so nam sedaj odrgali od naših plač, najprej 20, potem 10 Din za stavbne zadrage nabavljalnih zadrug in obetajo nam še 34 mesece odtrgovati po 10 Din mesečno za isti namen. Pa to še ni vse! Po tem se spravijo še nad obvezno včlanjenje pri nabavljalnih zadrugah samih, s petkratnim jamstvom napram Zvezam.

Najprej poplave, potem to, nato draginske doklade, tako nam hočejo znižavati dohodke, ako bo državno uradništvo še nadalje tako apatično in bo molčalo k vsemu ter ne bo podvzelo resnejših korakov.

Pred nedavnim smo čitali, da je glavna kontrola zavrnila uredbo finančnega ministrstva, po kateri bi se naložila državnemu uradništvu bremena za sanacijo nabavljalnih zadrug. Listi so poročali: Na podlagi pooblastila čl. 374 fin. zakona za leto 1928/29 je finančni minister podpisal uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o nabavljalnih zadrugah državnih uslužbencev z dne 5. decembra l. 1920. Po novi uredbi naj se vsem državnim uslužbencem 1., 2. in 3. kategorije odvzame po 10 Din v 36 enakih mesečnih obrokih zaradi zbiranja potrebnega obratnega kapitala. O tej izpremembi je finančno ministrstvo že obvestilo vse urade v državi ter jih pozvalo, naj prično odvzemati državnim uslužbencem to vsoto z julijem t. l. Sedaj pa je glavna kontrola poslala finančnemu ministrstvu pod št. 65.447 z dne 11. julija l. 1928 predstavo, v kateri se ugotavlja, da se uvodoma navedeno pooblastilo nanaša samo na organizacije, odnosno na ustanavljanje kredit. zadrug in zadrug za grajenje stanovanj državnih uslužbencev. Finančni minister je prekoračil z omenjeno uredbo pooblastilo finančnega zakona za l. 1928/29 s tem, da je državnim uslužbencem naložil nov davek. Po čl. 7. finančnega zakona za leto 1928/29 pa je prepovedan vsak davek ali davčna oblika, ki nima v zakonu ali v proračunu svoje zakonite podlage. Zato je glavna kontrola sklenila, da ne more pristati na to, da izvaja finančni minister to odredbo ter odvzema svojemu osebu po 10 Din mesečno, ker bi to bilo protizakonito.

Tako poročilo v listih! Kakor smo izvedeli, je tudi društvo sodnikov vložilo svoj protest v tem oziru in isto soglasja z nameranjem glavne kontrole. Izza kulis pa pripovedujejo, da je Državni svet čaje že zavrnil pritožbo Glavne kontrole in potrdil postopek finančnega ministra.

Jasno je, da gre tu za ogromne vsote, če pomislimo, da bo vsak državni uradnik dal vsega 360 Din in da bodo samo od učitelstva dobile te zadrage 6.120.000 Din. Kje so pa še vse druge stroke državnega uradništva?

Koliko koristi bo imelo državno uradništvo od teh stavbnih zadrug in kako se misli uporabiti ta denar za državno uradništvo, to je vprašanje zase, ki se je še malo, oziroma se ni prav nič ventiliralo ter razjasnilo državnemu uradništvu. (Zato je tudi malo zaupanja in veliko nejevolje vzbudilo to vprašanje v naših vrstah.)

Gre pa za drugo, kar hočemo danes ugotoviti ob tej priliki.

Stališče Činovniškega Saveza in Zveze državnih namestencev ter njihovih glasil je ona točka, ki se je hočemo dotakniti.

Jasno je, da so proti odtegljajem vse strokovne organizacije, včlanjene v Zvezi in ne more odbor Zveze zavzeti takega stališča, ki tudi ne bi bilo oportuno.

V »Našem glasu«, glasilu Zveze so pa izšle novice in članki, ki skušajo zagovarjati odtegljaje ter utemeljiti njih potrebo. Jasno je, da je to velika opora za ministra samega in za one poslance ter zakulisne inspiratorje teh odtegljajev, ki so jih povzročili. Tudi iz

Činovniškega glasnika je videti, da je to pravzaprav v prvi vrsti glasilo Saveza nabavljalnih zadrug. Iz tega razloga moramo tu ugotoviti, da je subvencioniranje oziroma podpiranje uradniških glasil s strani Nabavljalnih zadrug postalo uradništvu kvarno in bo treba to vprašanje razčistiti, da se ne rodi iz tega še večje zlo.

Ni treba posebe govoriti, da je uredba izšla po inicijativi iz krogov, ki so blizu nabavljalnim zadrugam. Zato moramo tudi ugotoviti, da smatramo v tem oziru za kvarno, ker so vodilni funkcionarji nabavljalnih zadrug istočasno tudi na čelu Činovniškega Saveza ter je jasno, da na dve strani služiti v

Da se prav razumemo!

(Pripombe k poteku II. izobraževalnega tečaja.)

»Izzvan spopad, dramatičnost, mnenja ločena...?« Ali je res nekaj nilega v deželi Danski? Taka in slična vprašanja so si tovariši-neudeleženci stavili, ko so prečitali oficijelno poročilo o poteku tečaja. Nekdo mi je celo rekel, da kljub »lepo uspelemu tečaju« ni bilo vse v redu, in da je iz poročila dobil tak utis. Drugi zopet niso »na čistem«, kako se je razčistilo vprašanje družboslovja in vzgojeslovja, pod kakimi »pogoji« so se odstranila vsa nasprotstva itd.

Potrebno je, da govorimo odkrito, kar bo v bodoče onemogočilo vsaka nova »nasprotstva«.

Tov. Tratar je na tečaju ugotovil, da sta trčila tudi tu skupaj dva »svetova«, dva nepomirljiva »tabora«, ki jih niti današnja svetovna situacija ne more doumeti in izmiriti... Stvar pa nikakor ni bila tako tragična!

Kot glavni rezultat tečaja bi označil stališče, ki ga je po daljši diskusiji obeh »taborov« zavzel OIO: Ustvarjamo **potom nove vzgoje boljše družbo**, nikakor pa ni naš namen **rušiti današnjo družbo, da bi ustvarili novo vzgojo**. To sta glavni načeli, okrog katerih se je »bil boj«. Samostojno in edino proučevanje sociologije bi (po mnenju nekaterih) res znalo simpatizirati z drugo — **revolucijarno ideologijo**. Pedagogika s sociologijo pa nam kaže **evolucijsko vzgojno pot** s proučevanjem psiholoških in socialnih razmer otroka, kar popolnoma odgovarja intencijam »nove šole«, ki bodi **socijalnovzgojna ustanova**.

Na tej bazi smo se 3. dan tečaja zedinili in tudi končali »enoletno pravdo« s tem, da se je ukinila vsaka nadaljnja debata v »nadrejenosti in podrejenosti« pedagogike in sociologije.

S temi načelnimi sklepi je padla tudi teza »dveh nepomirljivih svetov«, soglasje je vladalo do — zadnjega dne. Takrat so se namreč pokazala žal še nekatera »ločena mnenja«.

Dva tovariša sta namreč nad Pibrovčevim natopom izrekli svoj »vetov«, češ — »to je le metodiška novost, to še ni nikakoli delovna šola!« Eden se je povzpelo celo do stališča, da je boljša stara šola-učilnica kot novotarija, ki gre »mimo socijalnih momentov«. In prišlo je do kontraverz, ki so v masi potrdile trditve tov. Breganta, ki v svoji knjigi ugotavlja dejstvo, da sta v Slvoeniji 2 formi delavcev za novo šolo: na eni strani struja evolucijonistov, na drugi oni, ki hočejo šolo zrevolucionirati.

Če smo se 3. dan tečaja soglasno postavili na **evolucijsko stališče** in dosegli popoln sporazum, zadnji dan pa se pojavijo gromovniki, ki rušijo prejšnje sklepe, napravijo to utis, ki izobraževalni akciji več škoduje, nego koristi!

Na lanskem tečaju so vsi oni, ki delajo v smeri nove šole, čutili potrebo, da se sestajajo in izmenjavajo svoje misli. Potreba po medsebojni opori pri iskanju in ustvarjanju, kjer so izkušnje vsakega posameznika dragocene za vse, vse to nas je pod vodstvom tov. dr. Zgeča privedlo do spoznanja, da je **vzajemno delo potrebno**, saj je številce borcev

takih primerih ne morejo. Dočim so bile nabavljalne zadrage o tem vprašanju pred uredbo vprašane za mnenje, ni nihče zasljal uradniških organizacij.

Nismo napisali teh vrstic iz demagogije. Želimo in prosimo učiteljstvo, da iz tega ne dela vprašanja potrebe skupne organizacije vsega državnega uradništva, ki je nesporno in nam je danes bolj potrebna kakor kdajkoli ter presoja vse hladno in prevdarno. Napisali smo to iz razloga, da imamo čiste račune in smo prijatelji.

Povemo pa, da si dohodkov ne bomo pustili znižavati, ker so nam še ti več kot nezadostni za priprosto življenje!

Je najfinejša šolska kreda, ki daleko prekaša vse importirane turske izdelke.

„JUGOKREDA“ si je na mah osvojila trg v celi državi in to vsled prvovrstne kvalitete in nizkih cen. Uporabljajte le „JUGOKREDO“, ki se naroča v vsaki množini pri centralni pisarni

„JUGOKREDA“
Ljubljana, Kongresni trg 3/l.

ki naj bi bila sestavljena do februarja 1929. V tem odseku sta po dva zastopnika vsakega združenja. — Kongres vseslovenskega učiteljskega združenja se bo vršil meseca julija 1929 v Poznanju (Poljska). — Izvršni odbor UJU opozarja društva na ta kongres z željo, da bi se ga udeležilo kolikor mogoče veliko število jugoslovenskega učiteljstva. — Da bo pa to izvedljivo, naj se pri društvih že sedaj začne zbirati poseben fond, ki bo omogočal delegatom društva udeležbo na tem kongresu.

— Vloga Izvr. odbora UJU na prosvetno ministrstvo. Izvršni odbor UJU je poslal prosvetnemu ministru posebno obširno vlogo glede absolventov višje pedagoške šole. V tej vlogi povdarja Izvr. odbor, da se je zvedelo, da namerava prosvetno ministrstvo nastaviti absolutne višje pedagoške šole na osnovnih šolah kot upravitelje — zaenkrat na vadni- lah — a pozneje tudi na drugih osnovnih šolah v Beogradu — nadalje kot referente prosvetnega ministrstva itd. — Izvršni odbor naproša g. ministra, da bi se taka imenovanja ne izvršila, ker bi bilo s tem onemogočeno napredovanje in bi to povzročalo veliko razburjenje med učiteljstvom. — S tem, da bi osnovnošolski učitelj ne mogel postati referent v prosvetnem ministrstvu, šolski nadzornik ali šol. upravitelj na vladnici, bi bile zapostavljene številne vrste odličnih prosvetnih delavcev, češ, da ne razumejo šole in njenih potreb. Če pa prosv. ministrstvo uvideva, da učitelj ne dobiva zadostne izobrazbe na učiteljskiču, naj se mu dovoli in omogoči vstop na univerzo. — Učitelj naj tudi pri nas, po vzgledu kulturnih držav, napreduje in naj ne ostaja vse življenje v šoli, kot prostak, ki ne bi prišel vse svoje življenje do odločilne besede. — V tem smislu je bila poslana vloga na prosv. ministrstvo dne 10. sept. 1928.

— Seja ožjega sosveta pov. UJU Ljubljana se vrši v soboto 22. in 23. t. m. v Murški Soboti, kjer je istočasno tudi sestanek s predstavniki iz Prekmurja ter razprava splošno o vprašanju šolstva in učiteljstva v Prekmurju.

— Kontraktualnim učiteljem. Na celjski skupščini je neki delegat prosil intervencije radi štetja službenih let onemu učiteljstvu, ki je službovalo tudi še po l. 1922. v Italiji ter je bilo šele pozneje sprejeto v našo državo. Poverjeništvo je dobilo 4. t. m. zagotovilo g. prosvetnega ministra, da ne bodo službena leta nikomur in v nikakem slučaju popadla ter da so le formalnosti radi dosega državljanstva vzrok, če to vprašanje ni že doslej povsem rešeno.

Splošne vesti.

— S POLNO PARO PROTI UČITELJSTVU. V rubriki »Kronika« prinašamo **dobesedni ponatisk člankov, iz katerih je razvidno, kako sta se oba ljubljanska dnevnik silovito zagnala v učiteljstvo. Eden pavšalno psuje, drugi hoče izigrati našo stanovsko organizacijo v bojih dnevne politike. Izigravanje je prejasno na eni kot na drugi strani. Vsikdar smo in bomo branili svoje stanovske tovariše, nikdar pa nismo in ne bomo zagovarjali grehov posameznih, ako so ugotovljeni in dokazani. Grehi posameznikov pa ne opravičujejo blatenja vsega stanu. Odgovor na vse klevete pa prepuščamo okrajnim učiteljskim društvom, ki jih pozivamo in opozarjamo na oba članka, da se bo čul tako odgovor vsega učiteljstva na brezstidno gonjo.**

— Kongres vseslovenskega učiteljstva. Meseca julija se je sestel v Brnu upravni odbor vseslovenskega učiteljstva, v katerem sodelujejo predstavniki češkega, poljskega in jugoslovenskega učiteljstva. Na tem sestanku je bil določen poseben odsek za pravila,

ščine in v realnih gimnazijah začetek poučevanja francoščine ali angleščine preložen do V. razreda. Ker imajo tudi realke z reformnimi realnimi gimnazijami enako štiriletno podlaglo, je akcija izenačenja znatno napredovala, kajti tu stoji proti sebi dve dvojici srednjih šolskih tipov: a) humanitarni (gimnazija in realna gimnazija) in b) realni (realka in reformna realna gimnazija). Uzakonjena bodeta torej imenovana dva srednješolska tipa, vsak z dvema panogama v štirih višjih razredih.

Za deklice se ustanovljajo v velikih mestih oddeljeno srednje dekliske šole vseh navedenih vrst, lahko pa deklice študirajo tudi na deških srednjih šolah ter tvorijo četrtno vseh srednješolskih učencev: v šol. letu 1927/28 je obiskovalo 30 dekliskih srednjih šol 7671 dijakinj in deške srednje šole 15.222 dijakinj.

Vseh srednjih šol v ČSR je 297 z 102.912 dijakij. Za Učiteljsko izobrazbo so skrbeli štiriletni učiteljski zavodi, ki se štejejo med srednje šole ter sprejemajo dijake iz IV. razreda srednje šole ali pa po končani meščanski šoli. Zavodi so moški, ženski in kueduka-

ni. Nekateri imajo enoletne kurze za abituriente srednjih šol, ki hočejo postati učitelji, ali dvoletne oddelke za učiteljice domačih ved (skupno 11) ter kurze za vzgojiteljice materinskih šol (skupno 8). Vseh 65 učiteljskih zavodov je skupno štel 7735 učencev. Študij na njih je končal z izpitom učiteljske zrelosti.

Po dveletni efektivni učiteljski službi položi učitelj izpit za učiteljsko usposobljenost, ki je potreben za doseg definitivnega mesta.

Učitelji meščanskih šol lahko postanejo učitelji osnovnih šol tedaj, ako po šolski službi, trajajoči najmanj 30 mesecev, položijo poseben izpit iz enega sledečih treh strok: gramatično-historične, matematične, prirodoslovske ali tehnične.

Učiteljstvo stremi že od začetka obstoja republike za visokošolsko izobrazbo ter je ob lastni pomoči ustanovilo v Pragi in Brnu šole visokega pedagoškega študija, kjer predavajo univerzitetni profesorji ob sobotah in nedeljah, tako da so šole pristopne tudi podeželskim učiteljem.

(Konec prihodnjič.)

LISTEK.

Češkoslovaško šolstvo.

(Dalje.)

Za slaboumne učence se ustanavljajo po možnosti šole in razredi. Za gluho-mne, slepe in telesno slabe so ustanovljeni posebni zavodi, kjer so tudi vedno šole za dotične otroke. Za take otroke je sedaj skupno 74 šol z 4351 učenci. Poleg teh sta v mestih 102 pomožna razreda. Ministrstvo prosvete je pripravilo načrt zakona, s katerim se razmere tega šolstva upravljajo trajno.

V mestih se ustanavljajo **materinske šole** za otroke predšolske starosti od 3.—6. leta. Takih zavodov je 1584 z 99.134 otroci. Tudi o tej panogi vzgoje je že izdelan načrt zakona, glasom katerega bi nosile občine glavne izdatke za javne materinske šole.

Narodne šole, t. j. osnovne in meščanske z izjemo manjšinskih šol, vzdržujejo posa-

mezne dežele (provincije). Te plačujejo z državnim subvencijo učitelj, medtem ko izdatke za stvarne potrebe in šolska poslopja krijejo občine. Samo na Slovaškem izdržuje javne šole država ali pa država podpira javne cerkvene šole. Privatnih šol (samostanskih in dr.) je v ČSR malo.

Srednjih šol so v ČSR dosedaj štiri tipi: 1. klasične gimnazije z latinščino od I. in grščino od V. razreda, 2. realne gimnazije z latinščino od I. in s francoščino ali angleščino od V. razreda, 3. reformne realne gimnazije z angleščino ali francoščino od II. z latinščino od V. in z nadaljnjim modernim jezikom (angleščino, italijanščino ali kakim slovanskim jezikom) od VII. razreda, 4. realke z poučevanjem tehnične smeri in s francoščino ali angleščino od II. razreda. Te šole trajajo osem let, realke imajo 7 razredov, imajo pa biti podaljšane v osemrazredne.

Reforma srednjih šol je bila deloma izvedena l. 1927. z novimi učnimi osnovami, ki so ustvarile skupno štiriletno podlaglo za klasične in realne gimnazije s tem, da je bil v klasičnih gimnazijah začetek poučevanja gr-

— Čehoslovaški učitelji v Ljubljani. Go spod Josip Zeman, inspektor ministrstva prosvete v Čehoslovaški in šef oddelka za nenormalno deco, pride v Ljubljano z g. dr. Herfortom, univerzitetnim profesorjem in g. Bartošem, upraviteljem Jedličkovih zavodov. Z njimi pridejo upravitelji in učitelji raznih zavodov za slepo, gluho in slabonadano, eno deco iz Čehoslovaške. V Ljubljano pridejo 29. septembra ob 16.44. Tu ostanejo 30. septembra in 1. oktobra. Ogledajo si Ljubljano, Bled in zavod za slepe v Kočevju. Tovariši, tovarišice! Sprejmite jih res tovariško!

— Ameriška učiteljica slovenske šole g. Simčičeva se je mudila letošnje počitnice v Sloveniji ter proučevala tukajšnje šolstvo. Zelela je imeti upogled v ves razvoj zadnjih let ter napredek šolstva. Žal, smo na tej stopnji ravno sedaj v dobi, ko začnemo z osnovo za moderno šolstvo v naši državi. Nismo ji mogli priti povsod s pozitivnimi rezultati nasproti kakor bi to radi. Vseeno je videla, da je šolska literatura pri nas že močno napredovala, tako da se pozna, da vstajamo s svetimi in mladimi programi. Posebno so jo zanimala glasbena dela — šolske pesmarice, iz katerih naj bi se učila tudi ameriška mladina prepevati slovenske pesmice. Prav ljubka zbirka z zvočnimi uglasbitvami so Pregljevi »Nageljčki«, katere je vzela s seboj. To je naša najmlajša zbirka pesmic, katere se je razširila po vseh tukajšnjih šolah ter se jako hitro uveljavila in tudi razprodala prva naklada. Kakor poroča g. Pregelj doda višji in srednji stopnji še nižjo stopnjo (1. in 2. šol. leta), kar obsega skupaj 103 pesmice in kmalu izidejo skupno. Tudi Pavčičeva dela — petje s spremljevanjem klavirja si je izbrala, saj je Pavčič izredno dober v svojih delih in mladina ljubi njegove uglasbitve. Omenjena dela se bodo pela v šoli, pa tudi v društvenih dvoranah, kjer prirejajo igre in slično vse leto. V Chicagu se je posebno dobro obnesla igrice »Povodni mož«, v Clevelandu pa letos igrana »Kralj Matjaž«. Tudi več mladinskih igrice je vzela s seboj, deloma natisnjenih, deloma v rokopisih. Predno se je poslovila od Ljubljane, kjer je posnela 36 poslopij, spomenikov in drugih znamenitosti, katere fotografije bodo razvili v Clevelandu, da jih bo vsako leto kazala v Ameriki rojeni mladini, kako lepa je Ljubljana. Odpeljala se je tudi na naše najlepše letovišče na Bled in se šele te dni ukrcala na francoski parnik, ki jo pelje preko Oceana nazaj v Ameriko. Vsako leto so gostejši stiki. Leta 1930 nas namerava obiskati v Ameriki rojena slovenska mladina ter potovati vso Jugoslavijo. Precejšnje število jih bo v starosti od 15 do 25 let, da se bodo prepričali na lastne oči, kako lepi so kraji, katere poseja mnogo, mnogo tujcev, kar nam izpričujejo statistični izkazi zdravilišč in letovišč — samo pomislimo na Jadran in Bled! — ter videla, da stopamo vzporedno z drugimi večjimi narodi in naj tudi oni ne pozabijo slovenske govornice, dasi žive v morju tujine. — Albin Čebulaf.

— Javnopravno vprašanje. Ravnateljstva in upraviteljstva šol dobivajo od sodišč vprašalne pole o mladostnikih, ki so na kakršen že koli način prišli z zakonom v navzkrižje. V teh polah je vse polno vprašanj, na katera naj upravitelji šol odgovarjajo. Za boljše umevanje javnega vprašanja navedemo nekaj vprašanj, ki se glase: »Žive starši v dobrih ali slabih razmerah? Vzgajajo svoje otroke dobro ali slabo? Ali jih morda navajajo h kaznivim dejanjem?« Dalje: »So (bili) njegovi starši, bratje in sestre ali drugi bližnji sorodniki na duhu bolni (epileptični, histerični) ali pijančevanju vdani?« V zavesti, da bomo pomagali sodiščem do čim lažje in pravičnejše presoje mladostnikov in na pametne obsodbe ali oprostitve, smo si prizadevali podajati sodiščem točna in resnična poročila, četudi so starše ali pa njih sorodnike obremenjevala. Bili smo prepričani, da to, kar uradno poročamo, ostane zaupno, uporabljivo samo za sodnika. Poseben slučaj v Prekmurju pa nas je prepričal, da temu ni tako. Upravitelj, ki je po svoji vesti in informacijah poročal, je na naše veliko začudenje prišel sam pred sodnika in ga je tako poročanje drago stal! V bodoče si bo pač premislil še kdaj kaj poročati na taka vprašanja. Tudi nam drugim ne kaže nič drugega, kakor odgovarjati le na vprašanja, ki zadevajo le učenčev napredek v šoli, s čimer pa bo sodnikom bore malo pomagano. Pri tem pa je še drugo vprašanje, t. j. ali sploh smemo še zabeleževati družinske razmere v matičnih listih, ker so tudi v njih približno enaka vprašanja. Na to naj nam da pojasnila šolska oblast, ker je to za nas in pravne in vzgojne stališče nujno in potrebno potrebno. Prav radovedni smo pri tem, ali so tudi drugi uradi v nevarnosti, da pridejo pred sodnika, če na poziv sodišča kaj neugodnega poročajo o tem ali onem? Menda ne bodo samo za nas izjeme?! — Posebno sodne gg. pravnike opozarjamo na ta slučaj, v prvi vrsti one pri mladinskih zadevah.

— Značilno. Šolski skrbnik v Trstu je lobiskal Tolmin ter je imel nagovor na zbrano učitelstvo. Njegove besede so bile polne obetanj in tolažbe in slovensko učitelstvo se je vračalo domov s skrito nado, da bo v prihodnje prenehalo zlo premeščanje v tuje dežele. Proti koncu šolskega leta pa je razposlal isti šolski skrbnik didaktičnim ravnateljem okolišnic, v kateri jih poziva, naj javijo nevarno učitelstvo, da bo predlagano potem v premeštev. — Značilno je bilo pri posetu Tolmina tudi to, da ni omenil niti z besedico slovenskega učitelstva ter se ni spomnil nanj niti v dobrem niti v slabem, kakor da bi ga ne bilo. —

— Pedagoška centrala v Mariboru je sprejela iz inozemstva nekaj novih pedagog. Knjig po znižani ceni. Ker pa so to večinoma

duplikati, jih centrala lahko odstopi kakor okrajni knjižnici ali pa posameznim tovarišem. Na razpolago so s 40% popustom sledeča dela: 1. Pädagogische Versuchsarbeit in Österreich M 250; 2. Bundeserziehungsanstalten M 1050; 3. Entwicklung des Wiener Schulwesens M 450; 5. Frohes Schaffen 1927 (razredno čtivo) M 750. Od omenjenih knjig gotrške cene se po valuti odračuna popust, prišteje se le malenkost za carino in poštino. Kdor se za knjige zanima, se naj zgleda čimprej: »Pedag. centrala — dr. Zgeč — Maribor. Drž. žen. učiteljske«.

— Otvoritev nove šole. V Brezju pri Dobrovi bo otvoreno novo šolsko poslopje dne 30. septembra t. l. Pričetek slavnosti ob 10. uri takoj po prihodu vlaka. — Vabljeni so vsi tovariši(ce), posebno oni, ki so službovali v tem kraju, da se slavnosti udeležijo v čim večjem številu. — Kdor želi kosilo, naj to javi najkasneje do 27. t. m.: Šolskemu upravitelstvu v Brezjih, p. Dobrova pri Ljubljani.

— Edina slovenska osnovnošolska učna knjiga iz prirodoslovja je knjiga »Prirodne sile in njihove uporabe«, ki jo je sestavil P. Fleré. Razen preprostega in metodično prav posrečeno obravnavanega, bogato ilustriranega gradiva, ki služi tako učitelju za obravnavo, kakor učencem za ponavljanje, obsega knjiga tudi strokovno, pa poljudno obdelano in s preprostimi diagrami pojasnjen »radio«, ki vedno bolj postaja neobhodna uporaba elektrike v človeški omiki. — Knjigo, ki se lahko kosa s podobnimi deli drugih književnosti, začetkom šolskega leta prav toplo priporočamo. Po ceni in priporočilu Glavnega prosvetnega sveta jo je odobrilo tudi ministrstvo prosvete kot učbenik za prirodoslovje v višjih razredih osnovnih šol. Izšla je v Učiteljski tiskarni, dobiva pa se za ceno 16 Din po vseh knjižarnah.

— Tolminci in potujčevalna politika. Marsikdo je že obupal nad slovenskim Tolminom. Brž po vojni so se naselili v njem Lahi in se sčasom množili potom novega priseljavanja, tako da je njih število danes nesorazmerno veliko. Po drugih naših trgih ne srečamo zlepa toliko laških trgovcev in gostilničarjev kakor v Tolminu. Res, da jih preživlja vojaštvo in ne slovensko prebivalstvo, a tudi domačini bi imeli pravico do zaslužka. Tolmin je zadobil kmalu po zasedbi lice one dobe, ko je gospodovala nad deželico laška fevdalna gosposka. Uradniki, delavci in obrtniki so preplavili kraj v obilnem številu in v prvih povojnih letih je zadobil opazovalec vtis, kakor da se je slovenski živelj umaknil daleč v ozadje. Pozneje je naval tujcev, nehal, ali priseljenci so se vgnezdili in Tolmin nudi obiskovalcu še vedno tuj odraz. Italijanske oblasti so čuvala s posebno pozornostjo nad Tolminom. Ukinile so pred časom društveno gibanje med Slovenci in niso dopustile, da bi se razmahnil naš živelj v katerikoli obliki. Domače prebivalstvo ni pokazalo dovolj odpora. Poniženo se je umaknilo gospodstva željnemu tujcu in se je zaprlo v svoje domove. In že je šel glas: Tolmin je padel; slovenstvo Tolmincev je bilo izgrajeno na pesek; kruh jih je premamil. — Letos pa je priredila tolminska šola otroško veselico s samo italijanskim vzporedom in domačini so odgovorili. Razen par radovednih ženščet so izostali vsi Slovenci in se je niso udeležili. Nam je to v tolažbo in ponos; šolski nadzornik Spazzapan pa je prejel pošteno lepejco. Oni mož, ki se je navduševal za slovenskega Cankarja in ga hotel celo prevajati v italijanščino; oni mož, ki je vodil igro »Kralja na Betajnovi« med gojenci slovenskega učiteljskega črta sedaj slovenske točke z vzporeda šolske veselice. Seveda, časi se izpreminjajo in če so se prirejale poprej mladinske predstave za ljudstvo, posebno za starše, se prirejajo sedaj zato, da si šolski oblastniki utrdijo svoje stole. —

— Poročila sta se tov. Zega Joško, učitelj v Guštanju in tov. Eliza Kertova, učiteljica v Tolstemu vrhu pri Guštanju. Oba sta begunca, on iz Trsta, ona iz Koroške. Tov. Zega je pravkar z odliko absolviriral gimnastični kurz v Beogradu, tov. Kertova je pa že 8 let blagajničarka (t. j. od dneva ustanovitve društva). Bilo sretno!

— Umrla je v Št. Pavlu pri Preboldu gospa Marija Pečar, soproga tamkajšnjega upokojenega šol. upravitelja S. Pečarja v 55. letu svoje dobe. Živela sta 31 let v neskaljeni zakonski harmoniji ter odgojila dva sina, od katerih je eden sodnik, drugi elektrotehnik. Pokojnica je delovala 28 let kot učiteljica ročnih del najprej na šoli v Št. Lovrencu v Slovenskih goricah, pozneje pa v Št. Pavlu in v Orleji vasi ter še le tekočega leta stopila v pokoj. Njen pogreb dne 30. avg. t. l. je svedočil, kako so šentpavelčani čislali svojo rojakinjo. Tudi učitelstvo se je udeležilo istega v dokaj obilnem številu. Domači pevski zbor ji je zapel v slovo turbobni žalostinki pod vodstvom g. učitelja Povha. Ob odprtem grobu pa se je poslovil od nje upokojeni šol. upravitelj I. Zotter. Označil je

njeno brezprimerno delavnost in požrtvovalnost za blagor svoje rodbine in učeče se ženske mladine, kakor tudi njeno skromnost. Ganljivo je bilo gledati tov. Pečarja, ki je svojo soprogo spremljal na zadnji poti na bergljah, ker se je nedavno ponesrečil v planinah pri Kranjski gori ter si zlomil nogo. — Blagopokojnica naj počiva v miru!

— Himen. Poročila se je 17. IX. gdč. Justa Dokler, učiteljica v Sevnici, z g. dr. Cirilom Porekarjem, zdravnikom v Ljutomeru. Najboljše čestitke!

— Ono tovarišico iz tečaja, ki si je od mene izposodila Bregantov »Element. razred« (last »Učit. tiskarne«!), obveščam, da knjižarna »Učit. tiskarne« do danes knjige ni dobila vrnjenel »Rok za ogled« je že davno potekel, zato prosim, da pošljete znesek 36 Din g. A. Novaku, Ljubljana, II. deška mešč. šola. — Vranc.

— Uprava »Zvončka« prosi cenj. tovariše(ice), da takoj prično z agitacijo na naročbo »Zvončka«, ki izide (1. števil.) v drugi polovici septembra. Vsak naročnik naj plača najmanj četrtletno naročnino v znesku Din 750 vnaprej. Uprava.

— Uprava »Popotnika« opozarja vsa šolska upraviteljstva in kraj. šol. odbore obeh oblasti, da je naročba na list obvezna in prosimo, da čimprej obnovite naročnino na jubilejni 50-letnik. Ona upraviteljstva in kraj. šol. odbori pa, ki še niso naročniki lista, naj store to takoj, da lahko določi uprava naklado lista in da ne bodo nastale take neprilike kakor prošlo šolsko leto. Letnik stane Din 50. Uprava.

— Samo predsodek je, če kdo miši, da iz rži ni kave. V tisočeri rodlinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavitkih.

NOVA »ZAČETNICA ZA ČITANJE«.

Iz Učiteljske tiskarne smo prejeli naslednjo obvestilo:

Ker je Widrova »Prva čitanka« že skoro pošla, bi bila potrebna nje nova izdaja. To se bo zgodilo, vrhutega pa se je Učiteljski tiskarni posrečilo, da je dobila rokopis nove, na modernih pedagoških in didaktičnih načelih zasnovane »Začetnice za čitanje«, ki jo je po lastnem preizkušanju in studiju najnovejših takih tujih čitank sestavil Pavel Fleré. — »Začetnica« je osnovana na življenjskih otroških dogodkih, ki tvorijo vsebinsko enoto za vso knjigo; njen metodiški princip pa je: spoznavanje črk na podlagi antikve, ki se z njo pismenke (velike in male) posnemajo. Prepričani smo, da slovensko učitelstvo pozdravi to knjigo, ki ji bo založništvo dalo primerno obliko s potrebnimi ilustracijami. Ker pa je taka »Začetnica« za slovensko šolstvo nova, izda Učiteljska tiskarna k njej tudi kratko navodilo o uporabi.

Rokopis »Začetnice« je že predložen Glavnemu prosvetnemu svetu v oceno za odobrenje, tako da nova »Začetnica« izide že za prihodnje šolsko leto 1929-30.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci. Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogavic. FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

Osebnne zadeve.

—i IMENOVAN je, kakor poroča »Slovenec«, za okrajnega šolskega nadzornika za okraj Šmarje pri Jelšah g. Černigoj, šolski upravitelj v Stopcah. Dosedanji nadzornik g. Šumer je imenovan za šolskega upravitelja v Šmarju pri Jelšah. — Enako, kakor v 42. števil. Učit. Tov. poročamo tudi sedaj načelno stališče organizacije za vse slučaje odstavljenja nadzornikov in upravnih oseb, da jim je prej dokazati in ugotoviti službene pregreške, ker sicer imajo izpremembe vse druge vidike, kakor stvarne. Vsako izrabljanje politične konjunktore se bo maščevalo nad učitelstvom samim, če ne bo našlo v njem samem odpora.

—i Upokojena sta učiteljica v Mariboru Avgusta Feigel-Podgornik in učiteljica v Št. Jurju Franja Kump-Labernik.

—i Za sreskega šolskega nadzornika v ljubljanski okolici je imenovan, kakor poročajo listi, Janko Grad, šolski upravitelj v Mostah, ker je dosedanji sreski šolski nadzornik Fran Skulj upokojen.

—i V stalno državno službo so sprejeti sledeči dosedanji kontraktualni učitelji, ozioroma učiteljice: Anton Maslu na Turjaku, Pelagija Bekar-Kantjig v Rovtahu, Vekoslav Benko v Laškem, Ivan Mercina v Starem trgu, Anton Berce na Viču, Silvester Cerut v Zalogu, Leopoldina Kos v Šmartnem pod Šmarno goro, Jakob Rojec v Škofji Loki. — Elo Čampa, učiteljica v Zamešku, je ministrstvo prosvete prestavilo z Zidani most.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

„RADION“
pere sam in beli kot solnce!

Kronika.

CVETKE POLITIČNIH DNEVNIKOV PROTI UČITELJSKEMU STANU.

»Slovenec« z dne 14. sept. 1928 št. 210 piše:

»Kaj pa šikane v krajevnih šolskih odborih?»

Nove uredbe o oblastnih in krajevnih šolskih odborih nismo delali mi. Če bi jo bili delali mi, bi bila boljša. Toda po tej uredbi morajo krajevni šolski odbori pravilno gospodariti s šolskim denarjem. S krajevnimi šolskimi odbori se tam ne da delati, kjer »na predni« učitelj ovira delovanje, n. pr. da naroča vse drugo, samo tistega ne, kar je sklenjeno na seji, dasi uredba točno pove, kako je s to stvarjo, da ne piše sklepov točno, da zmerja člane s kmetavzi in tepci.

Če se tak učitelj pokliče na odgovor, je seveda po »Jutru« šikana, če pa se pokliče na odgovor nadzornik, ki daje takemu pedagogu potuho, je po »Jutru« partizanstvo.

Naj nas »Jutro« ne izziva, ker bomo začeli prinašati tudi disciplinarne cvetke teh naprednih žerjavovskih orjunaških pedagogov in bomo prinesli o tatovih v učiteljskem stanu, ki so jih napredni nadzorniki krili in jim celo predlagali boljše mesta »iz rodbinskih ozirrov«, da jih celo poslali v višje šole, da niso bili več v kraju, ker se je učitelstvo zgražalo.

Prinesli bi lahko, če se že gremo radi partizanstva, kako je eden naprednih nadzornikov pijančeval, kako zalezoval učiteljice, kako je drugi »napredni« nadzornik »napredne« učitelje prešuštnike in nemoralneže kril, dokler ni specialna preiskava vse to odkrila.

Vse to bi lahko prinesli in bi v teh pikanterijah prav lahko tekmovali z »Jutrom« v njegovih pikanterijah.

Toda preganjanje teh šolskih »mučnikov«, ki so menda le vse to delali iz »naprednosti«, je gotovo šikana!

»Jutru« povemo, da bomo te šikane vsilili še naprej, in sicer toliko časa, da bomo vso to gnobilo iztrebili. Pijanči, tatovi, prešuštniki, pretepači ne bodo vzgajali naše mladine, in če se »Jutro« stokrat postavi na glavo in če še tako kriči, da je to naziranje partizanstvo!

Kaj je z oblastnim šolskim odborom? V oblastnem šolskem odboru ima slovenska oblastna samouprava večino. Ta oblastna samouprava ne mara za ljudi iz »Jutrove« dežele, ker jih pozna iz prejšnjih višjih šolskih svetov in posebno izza PP., izza časov, ki si jih slovensko učitelstvo, razen ožje »Jutrove« kliče, ne želi več nazaj. Zato je v tem odboru partizanstvo. »Jutro« ne vidi, da je oblastni odbor nakazal že ogromne podpore za šolska poslopja v Sloveniji in da bo v l. 1928. več dal za šolstvo, nego je dobila cela Slovenija ves čas »jutrovskih« vlad. Kakor tudi »Jutro« ne ve nič, kam je izginila l. 1924. od dr. Korošca Sloveniji nakazana polmilijonska podpora v dinarjih za slovenske šolske zgradbe. Izginila je pod PP., dasi je prosvetni oddelek že preje obvestilo o podrobnih nakazilih. »Jutro« nič ne ve, kam je pod PP. izginilo okoli 40.000 Din, ki so bili namenjeni za gimnazijo v Murski Soboti iz demobilizacijskega fonda, a niso tja nikoli prispeli. »Jutro« nič ne ve, kam je izginilo pod PP. okoli 40.000 Din, namenjenih za analfabetske tečaje na obmejnih šolah, ki tja niso prispeli. Dobro bi bilo o teh stvareh vprašati tedanje mogočnjake in morda bi ti vedeli kaj povedati o partizanstvu.

Ali naj pogrejemo še tisto divje premeščanje učitelstva za časa dr. Pestotnika? Mož s kopo za šolo godnih otrok je bil vržen brez disciplinarne razprave iz stanovanja z osemrednice na enorazrednico, iz mesta v hribe, drugi se je moral potikati po celi Sloveniji, učiteljica Orlica je morala iz kraja,

ker je bila Orlica itd. itd., Saj imamo še se-
znam teh žrtev, saj imamo še seznam držav-
nih uradnikov, ki so morali menjati mesta
itd.»

»Jutro« z dne 15. IX. 1928 št. 217 piše:

»Kar velja za »objektivnost« klerikalnih
vlastodržcev napram občinam, velja še v
mnogo večji meri v pogledu učiteljstva. Tre-
ba samo pogledati glasilo UJU, strokovne in
stanovske organizacije, ki se skrbno čuva za-
meriti se klerikalcem, da se vidi, kako je SLS
na vladi zagrešila brezbroj nasilstev in pri-
stranosti, kako je danes le tisti učitelj nekaj
vreden, ki je klerikalec. Tako daleč se je spo-
zabil škofov organ, da psuje napredne učite-
lje s »pijanci, tatovi, prešuštniki in pretepa-
či!« Klerikalno glasilo ima pogum za tako
infamijo, ker se zanaša, da si UJU ne bo
upalo nastopiti v obrambo svojih oklevetanih
članov in ker smatra, da ima režim dovolj
močno pest zatreti vsak odpor. Danes se po-
lagoma vračajo za učitelje časi sramotnega
predvojnega režima SLS.«

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe.
Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno
v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem
korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni
izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan
honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno
učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

K II. IZOBRAŽEVALNEMU TEČAJU.

(Otvoritveni nagovor poverjeništvu UJU, ki
ga je podal na tečaju strok. tajnik tov. Jos.
Kobal.)

Tovarišice, tovariši!

Na poziv poverjeništvu ste se danes
zbrali tukaj kot delegatke in delegati okraj-
nih učiteljskih društev, da podaste svoja po-
ročila in navedete svoja izkustva, ki ste jih
doživeli v minulemu letu po zaključku I. iz-
obraževalnega tečaja. Ta vaša izkustva naj
pokažejo jasno sliko, ali je akcija poverje-
ništva o učiteljski samoizobražbi na pravem
potu ali je zgrešena. Zato vas prosim, da red-
no in točno posegate tečaj in se udeležujete
debate. Vsa debata bodi strogo
stavna, ves postopek naj se vrši strogo par-
lamentarno!

Lepa Vaša udeležba priča, da se sloven-
sko učiteljstvo zaveda pomena teh tečajev,
ki so postali stalna naša institucija.

So to vidni mejniki na naši poti navzgor.
Bodi, da je ta pot križeva in ne vselej ravna,
navzgor gre, in to je glavno. Zato nas ovire
ne strašijo in ne odvrnejo od cilja.

Mogoče so ti tečajji najvidnejši izraz du-
hovnega pokreta med slovenskim učitelj-
stvom, ki ga nihče več ne more utajiti in ki
objema vedno širše stanovske kroge.

Že priznava tudi slovenska javnost pre-
okret v naših vrstah in mora, hočeš, nočeš,
priznati naše resno stremljenje in delo. Nič
več ni onega prezira kot včasih, pač pa tu
in tam zavist.

Razne prireditve za izobrazbo učiteljstva
so se sporadično vršile tudi že prej, a nekaj
vendarle jasno loči naše izobraževalne tečaje
od njih. Vse delo v naših tečajjih je v naj-
tesnejši vzročni zvezi z našim stremljenjem
in hotenjem in našimi nalogami v javnosti.
Z njim zasledujemo popolnoma določene na-
mene. Tu ni nič slučajnega. To niso zu-
nanje manifestacije s cenimi gesli, ampak je
to na eni strani kritična revizija dosedanjega
dela, ki se ne pomišlja grajati, kar je graje
vrednega, na drugi strani pa resna priprava
za delo v dosegajoči etapi na poti k
stavljenu cilju. Nismo nikoli utopisti, am-
pak trezni, realni delavci. Stroga samokritika,
ki jo izvajamo, je združljiva z neomajnim
našim optimizmom, ki ga črpamo iz globoke
vere v naše znanje. Prenehali smo kaditi dru-
gim, a tudi nočemo slepiti sebe s cenimi be-
sedami o nekem frazerskem kulturnem pijo-
nistvu. Kulturnega poslanstva ni brez najre-
nejšega in neprestanega samoizpopolnjeva-
nja. Kdor počiva, rjavi. V tem je razlika med
mladino in starino. Ne odločujejo leta, am-
pak duh.

So tovariši, ki si delajo velike skrbi, da
bi ne zapustili izhopenih stez tradicij, ki ni-
kakor niso vse častne za naš stan, ki bi radi
v stari patrijarhalnosti živeli dalje, pa naj
se vse okrog nas izpreminja. V tem baš se
loči napredni učitelj od reakcionarnega, da
ima pogum pogledati resnici v obraz, pa naj
prihaja od koderkoli, če je tudi trpka, da
imajo pogum prelomiti s starimi ljubimi na-
zori, če vidi, da so neskladni s časom.

Pa še nekaj! Ni slučajno, da so vsi pre-
davateli iz naših vrst. Tudi to je na zunaj
viden znak notranje, duhovne naše emanci-
pacije, izraz naše volje, da si sami stavimo
cilje svojemu stremljenju in delu. Nismo
tesni. Radi sprejemamo od drugod, a kjer
imamo to, kar iščemo na viru, ni treba, da

hodimo drugam na posodo. In vedno več jih
je med nami, ki se z lastno neumorno samo-
izobrazbo povzpenejo nad duhovni nivo po-
vprečnega našega inteligenta, ki nam lahko
nekaj podajo iz lastnega duhovnega doži-
vetja. Lepa je ta zavest in nam odpira raz-
veseljive poglede v bodočnost. Kljub vsem
oviram — mi korakamo in korakamo po pra-
vi poti.

V podrobno utemeljevanje potrebe o
nadaljni izobrazbi učiteljstva se ne bom
spuščal. Vsi ste čitali v zadnji številki na-
šega stanovskega glasila lep uvodnik, naslov-
ljen drugemu izobraževalnemu tečaju. Opo-
zarjam vas pa tudi na članek »Pedagogika?
— Sociologija?« kjer stoji: »Sociologijo kot
prvo in temeljno vedo v učiteljski samoizo-
brazbi odklanjamo. Tovariši naj jo študirajo
po svojih osebnih potrebah.« Nujno in neob-
hodno potrebno je, da reši tečaj to vpraša-
nje, ki se pojavlja med učiteljstvom v vedno
ostrejših obrisih ter da točne smernice za
bodoče naše delovanje. V prid učiteljskemu
stanu, narodu našemu in državi. S tem otvar-
jam II. izobraževalni tečaj in vas v imenu po-
verjeništvu kar najiskrejeje pozdravljam.
Istočasno opravičujem tovariša poverjenika,
ki se nahaja na študijskem dopustu v Sv.
Martinu pri Gradcu.

Risalo orodje kupite najbolje in ceno pri Fr. P. Zajec, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija
— Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Ferijalni Savez učiteljstva.

USTANOVITEV SAMOSTOJNEGA UČI-
TELJSKEGA FERIJALNEGA SAVEZA.

L. 1926. smo si idealni ferijalci začrtali,
kako bomo ustanovili samostojno Fer. Udr.
Jug. Učit. (FUJU) in po štirih letih skupnega
sodelovanja z FS izstopili iz FS. Ob priliki
kongresa UJU l. 1926. v Beogradu je bil na
izrečno željo U. o. FS sklican sestanek za-
stopnikov takrat osnivajočega se FUJU in
zastopniki U. o. FS, pri katerem je takratni
predsednik pripravljalnega odbora FUJU,
tov. Mrovlje predložil upravičene zahteve
jugosl. fer. učiteljstva glede organizacije in
kolonije, katere je takratni U. o. FS tudi spre-
jel. Tako smo takrat opustili namero, da
ustanovimo FUJU in da ne izstopimo iz FS.

Na letošnjem kongresu FS v Zemunu je
gl. učit. pov. in polnomočni delegat jugosl.
fer. učit. tov. Mrovlje zahteval, da se že spre-
jete zahteve l. 1926. v Beogradu vnesejo v
pravila. Kongres FS tega ni sprejel v pravila,
zato je delegat tov. Mrovlje zapustil kongres,
upoštevajoč resolucijo, ki je bila soglasno
sprejeta na IX. ferijalnem zborovanju 2. avg.
na Bolu v Dalmaciji. S tem je bil podan de-
finitiven izstop iz FS in ustanovitev Učit.
FS. O Božiču se bo vršil ustanovni občni
zbor Učit. FS (ali kakor se bo že imenoval),
na katerem bodo sprejeta pravila, nakar se
bo pričelo z glavnim delom, ustanavljanjem
učiteljskih fer. kolonij na našem Jadranu in
drugih važnih točkah naše domovine in z
organizovanjem poučnih ekskurzij po naši
državi in v prvi vrsti slovanskih državah. Ob
času, ko ustanavljamo to važno ferijalno or-
ganizacijo, pričakujemo vsestranske pomoči
pri vseh merodajnih faktorjih, a moralno po-
moč pri vseh učiteljih (icah), ki so v teku 6
let kot člani FS potovali po naši državi in
ČSR in letovali v zadnjih 2 letih v koloniji
na Bolu z največjim ugodnostmi, da bo po
uspešnem delu sledil pozitivni uspeh!

Točen čas in kraj ustanovnega obnega
zborna bo javljen v vseh učiteljskih listih na-
še države in v dnevnih.

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja
napravila najboljšo iz-
kušnjo, če je poizku-
šala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi ne-
snago. Zjutraj je naj-
bolje, če se za čisto
kratko kuhanje perila
vzame

Schichtovo Terpentin milo

Vse predloge glede pravil itd. pošljite
peds. »Priprav. odb. za ustanovitev UFS na
naslov: Mrovlje Slavko, učitelj, Slovenjgra-
dec, do 1 decembra!

Za »Priprav. odbor UFS«: Slavko Mrovlje,
učitelj, tč. predsednik.

Za Slovenijo:

Adamič Arnošt, učitelj, Zagorje ob Savi.

Za Hrvatsko:

Šurbek Edo, šol. uprav., Varaždin.

Za Srbijo:

Dimić Fran, srez. šol. nadz., Leskovac.

Za Vojvodino:

Atanacković Drago, učit., Banatsko Novo
Selo.

Za Bosno in Hercegovino:

Banjanin Jelena, učit., Doboj.

J. C. KOTAR **drogerija, parfumerija**
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Nove knjige.

—k Brezalkoholne sadne pijače. Spisal
Josip Priol, izdala »Brezalkoholna produk-
cija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Cena
broš. 10 Din, vez. 15 Din. — Knjižica obrav-
nava na 86 straneh pripravljanje brezalko-
holnih sokov v domačem gospodarstvu in
večjih obratih. Pisatelj se je posluževal naj-
novejših virov in je vse sam preizkusil, tako
da ne razklada kake suhoparne teorije, tem-
več praktična navodila v poljudno-znanstve-
nem tonu. Ker naklada ni velika, naj jo vsak
interesent čimprej naroči.

—k »Aktivna škola«, Ad. Ferrière. Iz
francoščine prevedel Ilija P. Apačič. Izdala
Štamparija Saveza Srpskih Zemljoradničkih
Zadruga v Zagrebu 1918. Cena 35 Din. Tretja
pregledana izdaja je izšla s sledečo vsebino:
Predgovor prevodioca — Autorov predgovor
srpsko-hrvatskom izdanju. — Autorov pred-
govor tretjem francuskom izdanju. — Uvod-
na reč. — Manuelna delatnost u Aktivnoj
školi. — Socialna delatnost u Aktivnoj školi.
— Budućnost Aktivne škole. — Bibliografija
u Aktivnoj školi kod Srba, Hrvata i Slove-
naca. — Knjiga je pisana v cirilici.

I. Urbančič Miklošičeva c. 20

priporoča **nogavice** za dame in gospode. **Otročje nogavice**
v vseh modnih barvah. **Perilo lastnega izdelka.** Volnene
jopice, telovnike in **puloverje**. Čipke, vezeno, žepne robce itd.
Cene priznane nizke.

NOVO!

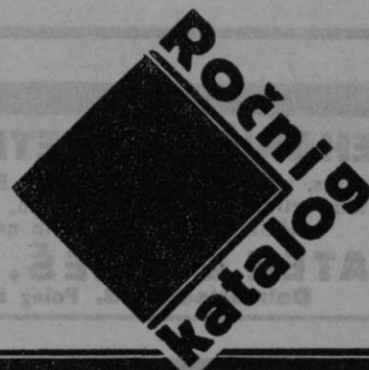
NOVO!

IVAN HRIBSKI:

Šolski upravitelj

Neobhodno potrebna knjiga
za vsakega šolskega upravitelja.
Obravnava posle, ki jih ima
šolski upravitelj od prvega do
zadnjega dneva v šolskem letu.
Cena brošir. knjigi Din 28

Naroča se v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani,
Franciščanska ulica 6.

za šolsko leto 1928/29 je izšel in stane
16 Din. Naročila sprejema Učiteljska
tiskarna v Ljubljani, Franciščanska 6

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu »Šolmašter«: Je treba podpisati!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne
namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši
znesek Din 5.—.

KAJ PRAVI OCENJEVATELJ P. FLERE-
TOVE KNJIGE »PRIRODNE SILE« O ME-
TODI TE KNJIGE?

»Metodični postopek je pravilen. V me-
todičnem oziru so velike važnosti vsakemu
odstavku pridejane vaje in utrditve; saj se v
njih prav lepo zrcali princip delovne šole,
katerega pisatelj z veliko spretnostjo upo-
rablja, kjerkoli se mu nudi prilika, kar ka-
žejo njegova neprestana povelja: glej, opa-
zuj, napravi, napiši, izračunaj, izmeri itd. —
Kar zadeva jezika, odgovarja sposobnostim
mladine osnovnih šol.« (DR. S. Dolar.)

Knjigo »Prirodne sile in njihova uporaba«
Pavla Flereta je na osnovi mišljenja Glavne-
ga prosvetnega sveta S. BR. 579/27 ministr-
stvo prosvete s svojim odlokom O. N. Br.
62.950/2 odobrilo kot pomožni učbenik za
prirodoslovje v višjih šolskih letih osnovne
šole. Izdala in založila jo je »Učiteljska ti-
skarna« v Ljubljani.

Pripominjamo, da je to edini odobreni
slovenski učbenik za prirodoslovje v osnov-
nih šolah.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon šte. 2.282.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Pošljite takoj naročnino za „Zvonček“ in „Popotnik“!

ORIGINALNE POTREBŠČINE ZA OPALOGRAPH PRESERVAT-FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI

LUD. BARAGA, Ljubljana

Šelenburgova ul. 6. — Telefon 2980.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gospode in dame. - Vedno novosti za plašče. - Posteljno perilo kakor damast-gradl, belo in rjavo blago za rjuhe v poljubnih širjavah, posteljne odeje, zastore, preproge i. t. d.

Žima, perje, puh, kapok od najceneje do najboljše vrste.

Daje tudi na obroke.

Točna postrežba ter solidne cene!

MEHANIČNO UMETNO VEZENJE

zaves, pregrinjal, perila i. t. d. — Entljanje, ažuriranje, tamburiranje, prebadanje šablon, predtiskanje ženskih ročnih del. — Narodni in najnovejši vzorci.

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
Dalmatinova 13. Poleg hotela Štrukelj.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

Knjigarna, umetnine, muzikalije
Goričar & Leskovšek * Celje
Zaloga papirja i pisalnih potrebščin

Priporoča: Brinar: Domoznanstvo, zemljepisni podatki in zgodov. slike kraljevine SHS. Din 20.—. Kočvar: Mlinarjev Janez, 6. natis, nevez. 12.—, vez. 18.— Din. Pečnik dr. K.: Jetika, današnje strogo znanstveno moderno zdravljenje jetike Din 14.—. Remec Al.: Iz moje domovine, mlade povesti Din 18 do 24.—. Rohman: Kmetijsko gospodarstvo, Din 26 vezan. Jančič Ivo: Risanje za 1.—7. šolsko leto Din 120. Koček: Vodič Savinjskih Alp, platno vez. Din 125. Orožen J.: Zgodovina Celja, I., II. del, nevezana po Din 28.—.

— TVRDKA —

M. TIČAR

LJUBLJANA
SELENBURGOVA 1

priporoča vse šolske in pisarniške potrebščine ter šolske knjige

Fr. Perc, Maribor, Gosposka ul. 34

Zaloga vseh instrumentov, gramofonov, plošč, in drugih potrebščin, dalje godalnih specialitet, violin, najboljših strun „Pirastro-Weichold-Künzel i. t. d. **Pozor!** V Slovenski ulici 28 se nahaja naša specialna delavnica, kjer popravljamo vse instrumente. Pri nakupu in popravilih damo 10% rabat, ako se sklicujete na ta inserat. Popravljen instrumente vračamo franko. Kupujemo tudi stare instrumente.

Manufakturo

NA OBROKE

nudi cenj. učitelstvu ter izdeluje obleke po meri za gospode in dame

M. BAN nasl. PREVORŠEK

LJUBLJANA, Restljeva cesta 7

Čevlje in nogavice

kupite najugodnejše pri

P. TRAUN

Maribor, Aleksandrova c. 19

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem

vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ

LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNICA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

Damska konfekcija in modni atelje

naznanja cenj damam sledeče cene za izdelavo navedenih oblačil:

Za delo od kostuma	od 250 do 300 Din
Za delo od plašča	od 200 do 250 Din
Za delo od jope	od 170 do 200 Din
Za delo od krila	od 70 do 100 Din
Za delo od toalete	od 150 do 200 Din
Za delo od bluze	od 80 do 150 Din

Na razpolago je velika izbira izgotovljenih plaščev, kostumov itd. Vsled lastnega izdelka so cene, ker odpade carina, zaslužek tovarnarja, sigurno za 50% nižje, kar je v prid odjemalcem. Državni nameštenci dobijo proti izkazilu na obroke, proti takojšnjemu plačilu po 10% popusta.

Vse delo se izvršuje pod lastnim nadzorstvom in po najmodernejših modelih.

Kupite na obroke!

brez posredovalca kredita direktno pri dobavitelju, ker si s tem prihranite mnogo denarja.

Na primer:

Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana, Mestni trg 17/I.

Vam nudi:

3 m volnenega blaga in 1½ m brokatne podloge

kompletno za damski plašč

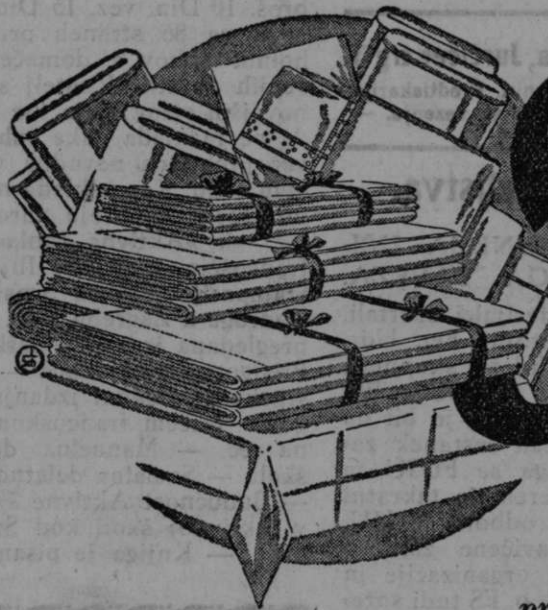
na šestmesečne obroke **za Din 440.—**

Na deželo pošljemo vzorce!

Na zahtevo pošljemo potnika na dom!

OBLAČILNICA „ILIRIJA“

Telefon 2825 LJUBLJANA, Mestni trg 17/I. Telefon 2825

priporoča.

Posteljno in namizno perilo

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Šolske zvezke, spisovnice, pisanke, risanke vseh vrst
UČITELJSKA TISKARNA

izdeluje v lastni tvornici in priporoča

V LJUBLJANI

Prodaja jih v korist „Učiteljskega doma“ v Mariboru in „Učiteljskega doma“ v Ljubljani.